

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEÉ, uitgever en eigenaar van dit blad.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's dondersdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco worden aan den uitgever, **grote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

De personen die tot hertoe hun abonnement aan den Postrijder niet betaald hebben, zijn verzocht ons het bedrag ervan te doen toekomen.

TONGEREN, DEN 26 JANUARI.

Van alles wat.

De zittingen der Kamer zijn niet altijd zeer belangrijk; ook laat de Postrijder ze dikwijls onaangetroffen voorbij gaan.

Dezer dagen kwam het school-enkwest op het tapijt. M. Woeste nam het woord en met de cijfers in de hand bewees hij dat het gansch school-enkwest niets anders geweest is dan eene groote geldklopperij ten voordeele der geuzen.

Eenige liberale kamerleden hebben zich gelast het land rond te reizen, hier en daar zitting te houden ten einde de klerikale misbruiken uit te roeien, maar vooral om overal eenige praetjes op te visschen tegen de katholieken en vooral tegen de pastoors en kapelaans. De liberale enkwestmakers deindeerden in de voornaamste hotellen en voerden lustig leven; de schatkist, dat is te zeggen de boer en de burger, betaalden alles.

Dat heeft zoo drie jaren lang geduurd en dat heeft niet belet dat de katholieke scholen vandaag meer kinderen tellen dan in 1880, en dat de gezenscholen al meer en meer verlaten zijn. Dat enkwest heeft in 1880, 112,437 fr. gekost; in 1881, 353,824 fr.; in 1882, 166,271 fr.; in 1883, 67,682 fr. Men ziet dat het school-enkwest dat uitsluitend ten voordeele der liberale partij gediend heeft, aan het land niets minder dan 680,254 fr. gekost heeft.

M. Woeste heeft de rekeningen onderzocht en daar zitten verrassingen in die waarlijk niet te gelooven zijn. Het personeel kostte sedert vier jaren 124,015 fr. Er was een algemeene secretaris die 32,000 fr. traktement heeft en onder-secretarissen die elk 14,000 fr. trokken.

Die heeren hebben de proces-verbalen hunner zittingen doen drukken. Voor het jaar 1881 alleen betaalde men voor dit drukwerk 222,000 fr.

Is dat niet schandelijk? Met recht vragen de katholieken dat de rekeningen van het school-enkwest gedrukt en openbaar gemaakt worden en dat het land wete waaraan die verbazende sommen verteerd zijn geweest.

Dat zou toch wel rechtvaardig zijn, want de burgers die dat geuzenspel moeten betalen zouden toch ook wel mogen weten wat men met huane centen uitvoert.

Hoeveel duizend franken heeft elk lid der commissie getrokken? maakt dat bekend, want indien zij het eerlijk verdient hebt dan moet zij u niet schamen van het opgetrokken te hebben. Maar neen, daar mag niemand iets van weten. De katholieke leden der Kamer hadden goed naar de rekeningen te vragen... niemand 't huis!

Daar moet toch een aardige mikmak onder zitten. Duizende en duizende franken opstrijken en niet durven zeggen waaraanze gebleven zijn, brrr! daar steekt iets in wat niet doegt.

M. Woeste deed het voorstel om eene som afte schaffen van 98,200 fr. voor het school-enkwest in 1884. Daarvan wilden de liberalen alweer niet hooren. Alle geuzen der Kamer stemden voor het behoud dezer groote uitgave in 1884, alle katholieken stemden er tegen.

Zoo zal dan het school-enkwest in 1884, voortgaan, tot groot profijt der heeren schoolinkwesteurs en zonder nadeel voor de katholieke scholen. Want dat is al heel merkwaardig dat het veelkostend school-enkwest niets ten nadeele der katholieke scholen te voorschijn gebracht heeft.

O ja, de geuzen schreuwden wat dat het bewezen is dat de priesters de wet van 1879 op het lager onderwijs bestrijden, dat de pastoors onvriendelijk zijn en dat met de kapelaans geen huiste houden is. Maar dien praat hoorden wij door de

geuzen vertellen lang en tijd eener kwestie was van school-enkwest. Dit is dus niets nieuws dat door het school-enkwest aan den dag gebracht is. Alles wat het belgisch volk door het enkwest vernomen heeft, dat is dat dit boeltje oneindig veel geldgekost heeft, zoo veel geld dat de leden van het enkwest zelfs niet durven bekennen hoe veel het hun waard geweest is.

En daarna vindt men nog menschen die niet beschaamd zijn voor de liberalen te stemmen!

De geuzengazetten verhalen, alsof het een groot schandaal was, de volgende geschiedenis:

De heer gouverneur van Oost-Vlaanderen heeft een aardig stuk onder handen gekregen; het is eene belofte getrokken door den kapelaan van Ooteghem die zich verbindt eenesom van 400 fr. te betalen welke de genaamde Veys aan eene liberaal schuldig is, op voorwaarde dat Veys zijne kinderen uit de officieele school zal terug trekken!

En de geuzenpers voegt erbij: « Indien elke leerling der katholieke scholen 400 fr. aan de klerikalen kost, dan moeten hunne schoolkosten nog veel hooger oploopen dan die van het gouvernement. Het is niet M. Van Humbecq, maar M. Malou die zou moeten besparigen doen.»

De Chronique, een gezinsblad van Brussel, zeide eens van de liberalen die zij zoo goed krent; het zijn allen geldpitsers! *Tous pingres!* Zouden de geuzen tusschen hunne rijke aanhangers veel mannen vinden die zouden willen doen wat de heer kapelaan van Ooteghem doet om een kind uit de officieele school te trekken?

Wij kennen tot hertoe geen enkel geuz die zulke opoffering gedaan heeft. De geuzengazetten hebben eene zoo slappe gedachte van de middadigheid der liberalen, dat zij hen zelfs nog niet aansporen om te handelen gelijk die kleine kapelaan van Ooteghem. De geuzen gazetten weten vooraf dat hun oproep om eene waterblaas zou uitkomen.

De geuzen nogtas zijn ook liefdadig; zij kijken er niet op duizende franken te verteeren; maar wat zij geven komt niet uit hunnen zak; zij putten geld uit de openbare schatkist, die gevuld wordt door de belastingen! Maar dan zijn zij ook recht genereus; dat moet gezegd worden.

Men leest hierover in het Handelsblad: « Ken der schandelijkste voorbeelden van de ongelooftelijke wijze waarop het tegenwoordig ministerie het geld der belastingbetalers verspillt, is het schoolenkwest.»

't Is spijtig dat geheel het land de zitting van vrijdag niet heeft kunnen bijwonen, waarin M. Woeste moedig een der hoeken van den dikken sluier heeft opgelicht, die dat schandaal verborgen houdt. De linkerzij heeft goed begrepen hoer de beraadslaging verpletterend voor haar was; ook wat pogingen tot afschaffing werden er niet aangewend! Hoe heeft men niet achter het priesterkleed gebeld en papen gevretten!

De cijfers door M. Woeste aangehaald zijn echter eader, en zij zullen als eene schandvelk blijven voor de inrichters van dat hatelijk oorlogstuig. Men vroeg hun rekeningen, en zij antwoordden met opengezaten zinnen, met woorden zooals de eerste grootspreker de beste er kan *blagueeren*, over « de hatelijke onverdraagzaamheid der geestelijkheid.»

Verleden vrijdag was er nogtas geen spraak van de handelingen der geestelijkheid; er was kwestie van de handelingen der inkwesteurs zelve. En daarom ook, wat granspach, wat razernij onder de leden der linkerzij, wanneer MM. Woeste en Jacobs de afkondiging vroegen van de rekeningen, in al hunne bijzonderheden en met de namen.

Met de namen? MM. Couvreur, Bouvier, Bergé, enz., waren als verstomd. Zij riepen dat dit onwettig, hatelijk, eerloos was. Waarlijk,

men zou zeggen dat de leden der enkwestcommissie zelve sommen ontvangen en verteerd hebben, die zij niet durven bekennen!

« Waaron al dat lawijt, mijnheeren? Gij vindt nu eene uitmuntende gelegenheid om uwe belangloosheid te bewijzen; maakt er gebruik van! Gij hebt genoeg ondervinding om te weten dat de achterklappers en de lasteraars in groot getal zijn in deze wereld. Doet ze zwijgen.»

Veronderstelt dat men bijvoorbeeld zegt, dat verscheidene inkwesteurs meer dan 15,000 fr. schade loostelling getrokken hebben buiten den zijtijd, zoo de onstaadige opbaarmaking der uitgaven aan allen de waarheid niet doen kennen?

Ik ben waarlijk verwonderd dat de leden der linkerzij, en voornamelijk die der enkwestcommissie, zich niet gelaast hebben het voorstel van MM. Woeste en Jacobs aan te nemen. Zij klagen over de lasteringen der klerikale drukpers en zij weigeren de lasteraars te beschamen, door licht te werpen over den toestand.

Zooals wij het verleden donderdag gemeld hebben is er in de zitting der Kamer van woensdag lezing gegeven van een wetsvoorstel, door de heeren Goblet, Janson en andere radikalen neergelegd, strekkende tot het openen van een onderzoek over den oorsprong, de bestemming, het bestuur en de waarde der kloostergoederen, bit voorstel zal dinsdag door den heer Goblet ontwikkeld worden.

Vervolgens heeft men de beraadslaging voortgezet over het budget van justitie.

De heer de Moreau heeft zijne daags te voren begonnen redevoering geëindigd met het bewijs te leveren der ongrondwettelijkheid van de voorgestelde verminderingen op de jaarwedden der bisschoppen, generaal-vikarissen, secretarissen, kanunnikken.

Men weet dat de middensekte eene vermindering vraagt van 10,000 fr. op de jaarwedde van den aartsbisschop en van 5000 fr. op die van ieden bisschop. Daarenboven vraagt de middensekte, of lever de vrijmetselarij, de afschaffing van het hulpgeld voor kosten van omreis en sekretariaat (25,000 fr.) eene vermindering van 1000 fr. op de jaarwedde der generaal-vikarissen en de geheele afschaffing van de jaarwedde der kanunnikken, te zamen eene vermindering op het kapittel der eerediensten, van 185,000 fr.

De liberalen gaan ons weer iets nieuws present doen.

Men meende algemeen dat het land al lasten genoeg had van de nationale milicie en dat de versloekte loring reeds genoeg smart en tranen aan de families kostte.

Het schijnt dat dit zoo niet is en om het land nu oprecht gelukkig te maken gaat de liberale zij eene nationale reserve instellen. Ziehier hoe M. Frère-Orban, het opperhoofd van het ministerie zich uitdrukte in eene der laatste zittingen der Kamer: « De wet op de nationale reserve zal binnen kort neergelegd worden; zij zal den krijgsveldt opleggen aan alwie eene emplacement gesteld heeft en aan al wie een goed nummer getrokken heeft, maar rijk genoeg is om ten zijnen koste de wapens te dragen. De armen die tot steun hunner ouders moeten dienen zullen alleen vrij gesteld worden.»

1515 lotelingen hadden dit jaar eenen plaatsvervanger gevraagd, en het gouvernement heeft er maar 760 kunnen geven.

Niet waar, de liberalen zorgen wel voor onze belangen!

De heer de Laveleye, professor bij de hoogeschool te Luik, geeft in zijn laatste werk aan de schoolmeesters voor raad van niet meer te klagen over huane traktementen, vermits zij best betaald worden van al de schoolmeesters der wereld.

De heer de Laveleye, professor bij de hoogeschool te Luik, geeft in zijn laatste werk aan de schoolmeesters voor raad van niet meer te klagen over huane traktementen, vermits zij best betaald worden van al de schoolmeesters der wereld.

In de Vereenigde Staten wint een schoolmeester van 725 tot 900 dollars.

Dat maakt ongeveer 1500 frank's jaars, ingezien de meerdere duurte van 't leven.

In Engeland, waar het leven ook zeer duur is, wint een schoolmeester van 1530 tot 2000 frank.

In Schotland 1725 frank.

In Denemarken 2000 »

In Duitschland 1575 »

In Frankrijk 1200 tot 1500 frank.

In België wint een onderwijzer van 1500 tot 5000 fr. en de talrijke toeristen trekken tot 10,000 fr.

Onderwijzessen, als zij niet te leelijk zijn, en wat manieren hebben, kunnen tot 7000 fr. 's jaars winnen.

En zij klagen nog!

Sommige liberale gazetten zouden niet tevreden zijn, indien zij niet ongelukkig en of ander schandaal van onthuchte of misdadige priesters aan hunne lezers — meestal liefhebbers van soortgelijke dingen — konden voorhangen. Onnoodig te zeggen dat die leiten altijd in Frankrijk voorgervallen zijn.

Ehwell, de franche statistiek geeft aan al die uitwisdels de dichtste logenstraffing. Ziehier de algemeene tabel der misdaden volgens het bedrijf der plichtigen:

Bedrijf	Beschuldigten	Bevald. op 15000 pers.
152,355 geestelijken	9	11
163,000 openbare ambt.	114	14
19,000 kunstenaars	21	14
1,000 letterkundigen	5	19
20,325 geneesheeren	32	24
28,384 advocaten en notarissen	119	64
9,002 bankiers en zaakwaarnemers	78	130

Zoodus dat de geestelijkheid het treffelijkste en zeldijkste gedeelte der bevolking uitmaakt. Zij bedrijft 11 maal min wetsvoordringen dan de openbare ambtenaars, 19 maal min dan de letterkundigen, 64 maal min dan de advocaten, 150 maal min dan de bankiers! Zij hebben dus recht van eer en deugd te spreken, wijl zij het is die het goede voorbeeld geeft.

En het zijn de geuzen die alle weken de geestelijkheid beschuldigen!

Sedert enige weken kondigen de dagbladen van Antwerpen de lijst af der ongelukken, welke door het weldadigheidsbureau van Antwerpen van alle hulp en onderstand beroofd worden, omdat die arme lieden hunne kinderen naar de katholieke scholen zenden.

Op dondag van heden zijn er meer dan 2500 arme huisgezinnen welke van die overdraagzaamheid de slachtoffers zijn.

En zoo gaat het in alle steden waar de kiezers zich van den rechten weg laten afleiden en eene liberale meerderheid op het stadhuis plaatsen.

Kiezers van Tongeren, spiegt u daaraan!

M. Vander Kindere heeft een verslag gemaakt over het budget van het zoogezegd openbaar onderwijs. Welnu, het blijkt uit officieele cijfers dat het verslag dat iedere leerling der Staatsnormale scholen zes honderd vier en dertig frank's 's jaars aan de belastingsschuldigen kost! 't Is voor niets!

De heer Cherbuliez, een liberale geleerde, die opsteller is van de *Revue des deux Mondes*, een groot tijdschrift dat te Parijs verschijnt, heeft eene reis in België gedaan. Ziehier wat hij zegt in een artikel over de politiek:

« Men heeft opgemerkt dat de koning der Belgen volle vrijheid laat aan de liberale ministers, maar dat hij altijd gereed staat om de gematigdheid en de voorzichtigheid aan de katholieken aan te bevelen. Indien de katholieken onvoorzichtig werden, Brussel zou zich selfs beginnen te bewegen,

Abonnement

6 francs per jaar.
Een blad afzonderlijk 15 centimes.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 15 centimes per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikelen vooraan of midden in het blad: 1 fr. den drukregel.

en de koning der Belgen wil niet dat de vrede gestoord worde in de straten en dat men hem verplichte politie te houden met zijn leger.

Men ziet dat M. Cherbuliez zijne gedachten zonder omweg durft uiten. Durfde een katholiek zoo iets schrijven zeker werd hij opgehangen... ten minste in de kolommen van de liberale dagbladen.

lets aardigs om te eindigen.
M. Olin, de vrijmetselaar en vrijdenker, minister van openbare werken, is door het gouvernement van Portugal benoemd tot groot-kruis der Christus-orde.

Verwonderlijk! dit orde is lovenal katholiek en hij die er mee gekroond is, evenals met dat van Isabella de Katholyke, moet alle avonden op zijne knien een rozenhoedje bidden.

Ziet ged. B.: Olin op zijn knien zitten, even als zoveel andere kluchtspelers in ministerie en burgerwacht, die deze dekoratie zijn machtig geworden.

Ovrigens, een liberaal doet er niet naar, als het maar een gekkeurd lint is, als hij maar pronken kan voor het gapende publiek.

Indien Judas, zegt een blad, op de wereld terugkwam — hij, die ons hier verraden heeft, wij werd onmiddellijk tot ridder der Christus-orde benoemd.

In dat geval zou hij maar met vele liberalen gelijk staan.

Stads- & provincie nieuws

Nieuwjaarsgiften

AAN Z. H. LEO XIII.
5e LIJST.

Bedrag der vorige lijst	fr.
Naamloos	fr. 777,66
M. Edde Meyers à Tongres	fr. 2,00
De Paasche Berg	fr. 5,00
Erwerfde heer Deplouge pastoor te Bommerboschen	fr. 20,00
Eenige parochianen id.	fr. 17,50
Erwerfde heer pastoor van Lauw	fr. 10,00
Naamloos	fr. 2,00

PAROCHIE VAN S. JAN TE TONGEREN.

M. pastoor Demersman	fr. 20,00
M. kapelaan Willem	fr. 40,00
M. pastoor Degener	fr. 10,00
De Dames Benedictinen	fr. 10,0
M. Camo	fr. 10,00
M. Fiers	fr. 10,00
Mevrouw Delygne	fr. 10,00
Mevrouw Hossot	fr. 10,00
M. Arthur Vroonen	fr. 5,00
Mevrouw Slegers	fr. 5,00
M. J. Gaart	fr. 5,00
M. Copis	fr. 5,00
Mevrouw Heestermans	fr. 5,00
M. Goor	fr. 5,00
Mevrouw J. Bellefroid	fr. 5,00
Mevrouw Ivens	fr. 5,00
M. Pieters-Pisart	fr. 5,00
Mevrouw Jaminé	fr. 5,00
Ongenoemd	fr. 21,00
Totaal	fr. 161,00

2e LIJST.

Laefelt, M. J. Coenegrachts, eigenaar	fr. 5,00
Naamloos	fr. 5,00
M. P. J. Coenegrachts	fr. 5,00
Joanna M. Rouvroie	fr. 2,00
Mej. A. G. Coenegrachts	fr. 5,00
Eene collecte in de Kapel Laefelt	fr. 6,00
Totaal	fr. 28,00

Totaal fr. 1048,16

JACOB WEITHAL

HET BOHEMERKIND

door Hermann HIRSCHFELD.

(4^e VERVOLG.)

IV.

Jacob Weithal wandelde met groote stappen in eene kamer der tweede verdieping op en neer. Waren die kamer en degene die er aan paalden niet zoo krachtig behangen en gestoffeerd als die welke voor Jooris Halden bestemd waren, toch was er alles rijkelijk. Rijkelijk was ook de kleeding van den eigenaar des huizes; hij droeg eene zware gouden ketting en schitterende diamanten knopies; laken en lijwaad waren allerfijnst; het was klaar om zien dat hij bij den verwachten bezoeker ontzag verwekken wilde.

Zijne gelaatstrekken weerspiegelden de diepe ontroering zijner ziel en het geweld dat hij zich aandoed om schijnbaar kalm te blijven.

Hij keek naar de pendule op de marmereen schouw; 't was vijf minuten voor twaalf ure...

« Hij gaat komen! » zegde hij, tot zichzelf sprekend. « En ik zal voor hem staan gelijk de

rechter voor den plichtige... Maar de arm des rechters is verland!... de slag dien ik Wenzel bereid had, zal hem niet treffen... ik mag den goeden Jooris niet ongelukkig maken... en moeder die bij God is, wil ook niet dat ik mij wreke... Het zij zoo! Maar toch zal ik Wenzel vernederd, bevend, smeekend voor mij zien knielen... Voor mij, dien hij zoo wrede mishandelde en zoo bitter hoonde!...

Hij helde. Een rijk gegaleneerde knecht verscheen.

« Mijnheer Halden is nog niet te huis? »

« Nog niet, mijnheer Weithal. »

« Goed. — Ga naar het kantoor en zeg dat gij last hebt om den heer Wenzel van Rollendorp naar mijne kamer te leiden, zoohaast hij toekomt. »

De knecht maakte eene diepe bning en won heengaan.

« Wacht! » sprak Jacob, « en let wel op: Gezult hem eerst naar het eerste verdiep leiden, alsof ik mij daar moest bevinden. Eerst nadat gij met hem al de salons van den heer Halden doorloopen hebt, zult gij zeggen dat ik mij waarschijnlijk op mijne bijzondere kamer bevind en den bezoeker hier boven brengen. »

Nauwelijks was de bediende in het kantoor of Frans Wenzel werd op klokslag twaalf ure door den portier binnengeleid en vroeg of hij den hoofdbestuurder der compagnie spreken kon.

De oude boekhouder ging hem te gemoet en vroeg hem eerbiedig of hij met den knecht naar boven wilde gaan, zeggende dat de eigenaar des huizes hem daar verwachtte.

De Liudenboer voelde zich door zulk een ontbaal geveild. Daarbij, alhoewel tamelijk ontroerd was hij toch niet slecht gezind: want eer hij in het groote handelshuis aankwam, had hij zijn

vriend Berneck ontmoet en met hem eene goede flesch geledigd.

Hij beklom met den knecht den rijken marmere trap, en trachtte zich het voorkomen te geven van een man van de wereld die door gene pracht te verbinden is; maar des te geweldiger knaagde aan zijn hart de bittere nijd. « De bezitter van al die rijkdommen moest rijk zijn, zeer rijk; en hij, die hij was tot den bedelzak vervallen... door zijne eigene schuld! »

Op de eerste verdieping was er niemand te vinden. Toen vroeg de dienaar hem beleefdelijk of hij zoo goed wilde zijn hem naar de tweede te volgen.

Door verscheidene salons geleid, kwam hij eindelijk aan het bijzondere kabinet van den meester des huizes.

« Mijnheer Wenzel van Rollendorp! » meldde de knecht die aanstonds verdween.

Toen de rijk gekleede heer, die aan de schrijftafel zat, recht stond, ging Wenzel onvrijwillig eene stap achteruit: de bestuurder van het huis Molton en C^e was hem niet geheel onbekend... hij moest hem eertijds nog gezien hebben, maar... hij wist niet wanneer.

« Gij begeert mij te spreken, heer Wenzel, » zei de rijke handelaar terwijl hij den bezoeker eene zetel aanbood. « Ongetwijfeld komt gij uwe wissels betalen; gij weet dat de valdag, dien wij reeds zoo dikwijls uitstelden, nabij is. — Den prijs van het hout dat ik bij u gekocht heb zullen wij van het bedrag afrekenen. »

Met gedwongene ootmoedigheid antwoordde de Liudenboer:

« Helas! mijnheer! ik ben genoodzaakt u nog eens uitstel te vragen voor het betalen van de wissels en ook van den cys der hypotheek die gij op mijn hof genomen hebt. Ja, ik moet u zelfs

verzoeken van mij den prijs van het hout dat ik u verkocht heb, aanstonds te betalen... ik heb geld noodig! »

En nu begon hij Jacob, die kalm luisterde, uiten te doen hoe hij, zonder zijne schuld, in het ongeluk gevallen was, hoe hem alles tegen gegaan was, hoe zijn oogst meermalen mislukt of verhaagd was. Maar hij vergat er niet bij te voegen dat zijne dochter met den rijken Zilvermans ging trouwen, die zijnen schoonvader uit schand en nood reddend zou en hem in staat stellen om al zijne schulden te betalen.

Jacob liet hem uitklappen. Daarnsprak hij op konden toon:

« Vergef mij dat ik een woord zeg van uwe persoonlijke zaken. Gij beschuldigt het noodlot dat u vervolgd, zoo gij zegt. Uw lot, Wenzel, lag in uwe handen; ginge de zaken langs om slechter op het Lindenhol, 't is dat de baas van het huis, in plaats van op zijn werkvolk te letten, te veel in de herberg zat te drinken en te spelen... »

« Mijnheer! » De Lindenboer ging nitschieten, maar hij bedwang zich aanstonds en herinnerde zich dat hij als de smeecker gekomen was, en dat de man die daar recht over hem zat geheel zijne toekomst in handen had.

« Te drinken en te spelen, » hernam Jacob koelbloedig. « In de stad vond hij gelukkiglijk het rijk huis Molton en C^e, dat gelende tegen goede hypotheek, veel hout kocht en met klunkende munt betaalde, den valtermijn der wissels verlegende... zoodat de Lindenboer meende dat hij gerust den grooten heer mocht blijven spelen. Maar er moest toch een einde aan komen... en het kwam... Frans Wenzel, ge-zult binnen drie dagen uwe wissels en uwe cysen betalen, of ik laat uw huis en uw land aanslaan en verkoop. »

De Liudenboer werd gloeiend rood. « Dat zult

ge niet doen, » zegde hij met heesche stem: « 't is waar, ik ben niet verplicht, maar men heeft mij verleid; een zeker Berneck kwam mij voorstellen een deel van mijn hof voor het huis Molton en C^e te koop, werd mijn vriend en leerde mij drinken en spelen. O mijnheer hadt gij mij vroeger gekend... »

Jacob stond recht. Zoo bliksemend, zoo doorborend was de blik dien hij op Wenzel richtte, dat deze er geheel van ontsteld was en verbleekte.

« Kennen... Sedert achttien jaren ken ik u; lang genoeg om te weten dat gij door Berneck niet verleid werdt, maar gelukkig waart in hem eene makker te vinden die uwe negingen deelde. Kennen... 't is omdat ik u zoewel ken, dat ik u uit uw huis zet! Wenzel, herinner u den dag op denwelken een arme jongen smeekend voor uwe vreten knielde, u vragende van zijne arme moeder, die in hare hut te sterven lag en kermend naar hem vroeg, te mogen gaan helpen en troosten... Maar gij, gij hebt hem tegen, gij bespottet hem, gij deedt uwe zweep boven zijn hoofd knalen... weert gij het nog, Lindenboer? — en als de ongelukkige uit uwe handen geraakte, dan was het te laat, de oude vrouw was dood... »

Hij zweeg een oogenblik: die droeve herinnering scheen hem intieme te pijnigen. Hijgend ste g' adem uit zijne bekende borst op.

Wat Wenzel aangaaft, bleek als een lijk zat hij daar en door zijne sterke lidmaten liep eene koude siddering heen en weer.

« Maar de verachte Bohemersjongen, » ging Jacob voort, « zwoer dat hij zich wreken zou. Hij beloof